

**ABDULLA ORIPOVNING O‘ZBEK ADABIYOTI RIVOJIGA
QO‘SHGAN HISSASI: FALSAFIY VA AXLOQIY MOTIVLAR,
AVLODLAR VORISLIGI**

Nortayeva Aziza Dilshod qizi

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti

“Maxsus pedagogika” yo’nalishi

1-bosqich talabasi

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada o‘zbek adabiyotining yirik namoyandalaridan biri bo‘lgan Abdulla Oripovning ijodi, uning o‘zbek adabiyoti rivojiga qo‘shgan hissasi hamda shoir asarlarida aks etgan falsafiy va axloqiy motivlar tahlil qilinadi. Shuningdek, Abdulla Oripov ijodining yosh avlod tarbiyasidagi o‘rni va uning adabiy merosi orqali avlodlar vorisligi masalasi yoritiladi. Shoirning ijodi o‘zbek xalqining ma’naviy dunyosini boyitishda muhim ahamiyat kasb etgani haqida fikr yuritiladi.*

Kalit so‘zlar: *Abdulla Oripov, o‘zbek adabiyoti, she’riyat, falsafiy qarashlar, axloqiy qadriyatlar, ma’naviyat, vatanparvarlik, adabiy meros, avlodlar vorisligi.*

АННОТАЦИЯ: *В данной статье анализируется творчество одного из выдающихся представителей узбекской литературы Абдуллы Орипова, его вклад в развитие узбекской литературы, а также философские и нравственные мотивы, отражённые в его произведениях. Кроме того, рассматривается значение творчества поэта в воспитании молодого поколения и роль его литературного наследия в обеспечении преемственности поколений. Творчество Абдуллы Орипова играет важную роль в обогащении духовного мира узбекского народа.*

Ключевые слова: *Абдулла Орипов, узбекская литература, поэзия, философские мотивы, нравственные ценности, духовность, патриотизм, литературное наследие, преемственность поколений.*

ABSTRACT: *This article analyzes the memoirs of one of the prominent representatives of Uzbek literature, Abdulla Oripov, his contribution to the development of Uzbek literature, and the philosophical and moral motives reflected in his works. The article also discusses the role of the poet's memoirs in the upbringing of the younger generation and the importance of his literary heritage in ensuring the continuity of generations. Abdulla Oripov's works play an important role in enriching the spiritual world of the Uzbek people.*

Keywords: *Abdulla Oripov, Uzbek literature, poetry, philosophical motives, moral values, spirituality, patriotism, literary heritage, continuity of generations.*

O'zbek adabiyoti tarixida o'zining yuksak badiiy mahorati, chuqur falsafiy fikrlari va ma'naviy mazmunga boy asarlari bilan ajralib turadigan ijodkorlar ko'p. Ana shunday ulug' shoirlardan biri Abdulla Oripovdir. U o'zining boy ijodiy merosi orqali o'zbek she'riyatining rivojiga katta hissa qo'shgan.

Abdulla Oripov she'riyati inson qalbining nozik kechinmalarini, hayot mazmuni haqidagi falsafiy mulohazalarni va jamiyatdagi muhim masalalarni o'zida mujassam etadi. Shoir asarlarida insoniylik, halollik, vatanparvarlik va ma'naviy poklik g'oyalari yetakchi o'rin egallaydi. Shu sababli uning ijodi nafaqat adabiy, balki tarbiyaviy ahamiyatga ham ega.

Asosiy qism

Abdulla Oripov ijodining o'zbek adabiyotidagi o'rni

Abdulla Oripov o'zbek adabiyotida o'ziga xos uslubga ega bo'lgan shoirlardan biridir. U o'z she'rlari orqali xalqning ruhiy dunyosini, milliy qadriyatlarini va insoniy tuyg'ularini badiiy tarzda ifoda etgan.

Shoirning asarlari xalq orasida keng tarqalgan bo'lib, ularning ko'pchiligi yosh avlod tarbiyasida muhim ahamiyat kasb etadi. Abdulla Oripov o'z she'rlari orqali milliy o'zlikni anglash, Vatanga muhabbat va ma'naviy poklik g'oyalari targ'ib qilgan.

Uning ijodi o'zbek adabiyotining yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qilgan. Ayniqsa, mustaqillik davrida shoir asarlarida milliy g'urur, erkinlik va vatanparvarlik g'oyalari yanada kuchli namoyon bo'ldi.

Shoir ijodidagi falsafiy motivlar

Abdulla Oripov she'riyatining muhim xususiyatlaridan biri uning chuqur falsafiy mazmunidir. Shoir hayotning mohiyati, inson taqdiri va vaqtning qadri haqida teran fikr yuritadi.

Uning ko'plab she'rlarida insonning hayotdagi o'rni, maqsadi va jamiyat oldidagi mas'uliyati haqida muhim fikrlar bildiriladi. Shoir insonni yaxshilik qilishga, poklik va halollik yo'lida yashashga chorlaydi.

Abdulla Oripov asarlarida tabiat, inson va jamiyat o'rtasidagi bog'liqlik ham o'z aksini topgan. Bu esa uning she'riyatini nafaqat badiiy, balki falsafiy jihatdan ham boyitadi.

Abdulla Oripov ijodida axloqiy qadriyatlar alohida o'rin egallaydi. Shoir o'z asarlarida halollik, adolat, insoniylik kabi fazilatlarni ulug'laydi. U jamiyatdagi salbiy illatlarni tanqid qilib, insonlarni yaxshilik sari undaydi.

Shoir she'rlarida insoniy munosabatlar, mehr-muhabbat va hurmat kabi tushunchalar ham keng yoritilgan. Bu esa uning asarlarini nafaqat badiiy, balki tarbiyaviy jihatdan ham muhim qiladi.

Abdulla Oripov asarlarining yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati ham katta. Chunki uning ijodi orqali yosh avlodda milliy qadriyatlarga hurmat, Vatanga muhabbat va ma'naviy poklik tuyg'ulari shakllanadi.

Adabiyot taraqqiyotida avlodlar vorisligi muhim o'rin tutadi. Har bir davr ijodkorlari o'zidan oldingi adabiy an'analarga tayanib yangi asarlar yaratadilar. Abdulla Oripov ijodi ham ana shunday davomiylikning yorqin namunalaridan biridir.

Shoirning boy adabiy merosi bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan. Uning asarlari maktab va oliy ta'lim muassasalarida o'rganilmoqda, yosh ijodkorlar uchun ilhom manbai bo'lib xizmat qilmoqda. Shunday qilib, Abdulla Oripov ijodi o'zbek adabiyotining rivojida muhim o'rin egallab, kelajak avlodlar uchun bebaho ma'naviy meros bo'lib qolmoqda.

Xulosa qilib aytganda, Abdulla Oripov o'zbek adabiyotining yirik namoyandalaridan biri bo'lib, uning ijodi o'zbek she'riyatining rivojiga katta hissa qo'shgan. Shoir asarlarida falsafiy va axloqiy g'oyalar chuqur ifodalangan.

Abdulla Oripov ijodi insonni yaxshilikka, halollikka va ma'naviy poklikka chorlaydi. Uning asarlari yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shoirning boy ijodiy merosi kelajak avlodlar uchun ham muhim ma'naviy boylik bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Oripov A. Tanlangan asarlar. – Toshkent: O'zbekiston nashriyoti.
2. Karimov I. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
3. Qosimov B. O'zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
4. Yo'ldoshev Q. Adabiyotshunoslik asoslari. – Toshkent.
5. O'zbek adabiyoti darsligi. – Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.